

N:o 26.

Ank. till Riksd. Kansli den 20 Mars 1871, kl. 7 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående försäljning af en Göteborgs hospital tillhörig qvarnlägenhet i Forss ström af Ahle härad och Elfsborgs län; Gifven Stockholms Slott den 3 Mars 1871.

Uti en till Serafimerordens-gillet ingifven skrift hafva åtskillige egare och innehafvare af hemman omkring Forss ström inom Skepplanda och Starrkärrs socknar af Ahle härad och Elfsborgs län, nemligen Johannes Thoresson och Per Jonasson i Krogstorp, Olof Persson i Tokatorp, Anders Andreasson, Per Andreasson, Johannes Christoffersson och Jon Jönsson i Grolanda, Jakob Svensson, Jonas Larsson och Andreas Persson i Svenstorp anhållit, att få inlösa en i nämnda vattendrag och Skepplanda socken belägen, Göteborgs hospital tillhörig, men numera ödelagd tullmjölqvarn med hvad dertill hörer, helst för qvarnen, om densamma efter ändamålsenlig ombyggnad åter skulle sättas i gång, komme att erfordras större vattenuppdämning än tillförene, hvilket, enär sökanderne såsom strandegare och lidande af uppdämningen icke kunde sådant medgifva, antagligen skulle föranleda tvister.

I häröfver afgifvet yttrande har Hospitals-direktionen anført: att hospitalsinrättningens årliga inkomst af ifrågavarande qvarnlägenhet utgjort endast 12 kubikfot 6 kannor spanmål, hälften råg och hälften korn; att qvarnhuset finnes i ett högst bristfälligt skick samt vattenverket helt och hållet raseradt och under flera år icke begagnadt; att jordegare invid qvarnströmmen redan den 30 Mars 1853 till förekommande af vattenöfversvämning löst dåvarande arrendatorns arrenderätt till qvarnen och förbundit sig till betalning af arrendebeloppet; att sedermera särskilda auktioner, enligt beslut af Serafimerordens-gillet, samtidigt blifvit hållna den 11 September och 11 December 1866 inför Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Elfsborgs län och Hospitals-direktionen

för ytterligare utarrenderande på femton år från midfastan 1867 af qvarnlägenheten, men att någon spekulant dervid icke sig infunnit; samt att ett af Göteborgs Magistrat, under hvars styrelse hospitalet intill år 1774 lydt, den 3 Mars 1758 till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet aflätet, bland hospitalets handlingar i afskrift befintligt bref, enligt hvilket Rikets Ständers barnhus- och hospitals-deputation äskat del af, bland annat, donationsbref eller testamente på alla hospitalet tillhöriga lägenheter, innefattar: att detta hospital innehar ett kronoqvarnställe i Forss ström uti Elfsborgs län, Ahle härad och Skepplanda socken, som på långliga tider legat öde, men år 1742 blifvit emot fyra frihetsårs förunnande upptaget, samt sedan år 1746 i afgift till hospitalet årligen erlagt fem daler silfvermynt; — och då det icke vore antagligt, att jordegare i granskapet af Forss qvarn skulle hafva underkastat sig kostnader för inköp af arrenderätten och betalning af arrendeafgifterna från 1853 till midfastan 1867, samt ändock låtit qvarnen fortfarande förblifva obegagnad, derest erforderlig reparation af byggnader med hvad dertill hörer och qvarnens användande för det med densamma afsedda ändamål kunnat med fördel ega rum, utan att vålla uppdämning och medföra skada å sökandernes intill qvarnströmmen gränsande mark, har direktionen, såsom för hospitalet förmånligast, tillstyrkt, att qvarnlägenheten måtte till sökanderne försäljas emot den köpeskilling, som blefve bestämd, antingen vid värdering, som på deras bekostnad verkställes af domaren i orten med två gode män, eller efter om beloppet träffadt aftal med sökanderne; i sammanhang hvarmed direktionen anmält att, i följd af Serafimerordens-gilletts skrifvelse den 14 Februari 1867, förre arrendatorn af Forss qvarn, Anders Larsson och hans löftesmän blifvit instämnda till Ahle Häradsrätt, med påstående om åläggande för dem att i fullkomligt godt skick försätta denna qvarn, med tillhörigheter, och att emellertid erlægga sednast bestämda arrendet en tunna råg och en tunn korn årligen; äfvensom direktionen yttrat, att, derest försäljningen af qvarnen komme till verkställighet, all fråga om qvarnverkets iordningställande syntes skäligen kunna förfalla, enär kostnaden därför blefve utan nytta och värde både för hospitalet och nya egarne samt, då Anders Larsson vore alldeles medellös, skulle drabba löftesmännen, hvaremot stämningen borde fullföljas beträffande arrendeafgiftens betalning intilldess försäljningen kunde blifva avslutad och lägenheten från hospitalet afträdd.

Efter det uppgift inforrats å den summa, hvilken sökanderne vore hugade att för qvarnlägenheten betala, och i följd häraf anbud inkommit om lägenhetens inlösande för 200 R:dr, har Hospitals-direktionen, — med afseende å hospitals-inrättningens ringa inkomst af lägenheten samt qvarn- och vattenverkets högst bristfälliga skick, äfvensom de fruktlösa försöken att utarrendera lägenheten, — ansett det erbjudna lösebeloppet tvåhundra Riksdaler Riksmünt icke vara för lågt, utan kunna antagas.

Med underdånig anmälan härom och då, till undvikande af eljest sannolikt förestående tvister med vederbörande strand- och jordegare och för att derjemte kunna bereda hospitalet någon inkomst af dess ifrågakomma, för närvarande nästan värdelösa egendom, lämpligast vore att begagna det, på sätt ofvan förmäles, erbjudna tillfället att

densamma afyttra, samt den utfästa löseskillingen icke syntes vara för lågt beräknad, har Serafimerordens-gillet i underdånig skrifvelse den 22 Mars 1869 hemställt, att Kongl. Maj:t täcktes i nåder tillåta, att denna, Göteborgs hospital tillhöriga tullmjöl-qvarn finge emot omförmälda köpeskilling 200 R:dr försäljas; och har, efter nådig remiss, Kammar-kollegium uti afgifvet underdånigt utlåtande, i betraktande af den fördel qvarnens försäljning skulle bereda såväl hospitalet som strandegarne, tillstyrkt bifall till den underdåniga framställningen.

Efter öfvervägande af hvad sålunda i detta ärende blifvit upplyst och anfördt, vill Kongl. Maj:t härmed i nåder föreslå Riksdagen, att ifrågavarande qvarnlägenhet må, mot den därför erbjudna köpeskillingen, tvåhundra Riksdaler, få för Göteborgs hospitals räkning försäljas.

Handlingarne i målet skola tillhandahållas det Riksdagens Utskott, till hvars handläggning frågan varder öfverlemnad; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts,

Min Allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

OSCAR.

G. Wennerberg.

Utdrag af Protokollet öfver Ecklesiastik-ärenden, hållet inför Hans Kongl. Höghet Hertigen-Regenten i Stats-Rådet på Stockholms Slott den 3 Mars 1871.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern *Adlercreutz*,
Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena, Grefve *Wachtmeister*,
Statsråden: *Bredberg*,
Berg,
Friherre *Leijonhufvud*,
Wærn,
Wennerberg,
Bergström och
Friherre *Alströmer*.

Slutligen uppläste Departements-chefen, Statsrådet *Wennerberg* till justering ett, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts uppå Statsrådets enhälliga tillstyrkande förut fattade beslut, uppsatt förslag till Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående försäljning af en Göteborgs hospital tillhörig qvarnlägenhet i Forss ström af Ahle härad och Elfsborgs län;

Och behagade Hans Kongl. Höghet Hertigen-Regenten, uppå Statsrådets tillstyrkande, gilla berörda förslag, sådant det finnes detta protokoll bilagdt, samt befallde, att nådig Proposition skulle i enlighet dermed till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
C. A. Th. Ädelgren.